

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอนกับนักศึกษายกเว้นฝึกสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นักศึกษาฝึกสอนและนักศึกษายกเว้นฝึกสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2523 จำนวนนักศึกษาฝึกสอนได้สุ่มตัวอย่างแบบธรรมดาระยะ 25 จำนวน 80 คน และนักศึกษายกเว้นฝึกสอนทุกคน จำนวน 40 คน รวมประชากรในการวิจัยจำนวน 120 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในลักษณะของแบบทดสอบ โดยแบ่งเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบทดสอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบเติมคำ ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา วิชาเอก และระดับชั้นที่สอน สำหรับตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก ถามเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอน ประกอบด้วย สมรรถภาพด้านการวางแผนและการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ สมรรถภาพด้านเทคนิคและรูปแบบการสอน จำนวน 12 ข้อ

สมรรถภาพด้านกิจกรรมและทักษะการสอน จำนวน 8 ข้อ สมรรถภาพด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี
โดยีทางการศึกษา จำนวน 8 ข้อ และสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
จำนวน 6 ข้อ รวมจำนวนแบบทดสอบ 44 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาฝึกสอนด้วยตนเอง
และเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษายกเว้นฝึกสอนโดยการส่งทางไปรษณีย์ แบบทดสอบได้รับคืน
ครบทุกฉบับ รวมจำนวน 120 ฉบับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบทดสอบ
นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา วิชาเอก และ
ระดับชั้นที่สอน สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอนนั้น ได้วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
ค่ามัธยเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ส่วนการเปรียบเทียบ
สมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาได้ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ทั้งกลุ่มที่ฝึกสอนและยกเว้นการฝึกสอนเกี่ยวกับความเข้าใจในด้านการวางแผนและการกำหนด
จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ด้านเทคนิคและรูปแบบการสอน ด้านกิจกรรมและทักษะการ
สอน ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการเรียน
การสอน อยู่ในเกณฑ์ค่า

2. การเปรียบเทียบสมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษาฝึกสอนกับนักศึกษายกเว้น
ฝึกสอน พบว่า นักศึกษาทั้งสองกลุ่มมีสมรรถภาพด้านการสอนในทุกด้าน และสมรรถภาพโดย
ส่วนรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับความนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

เกี่ยวกับสมรรถภาพด้านการสอน จะเห็นว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
รามคำแหง มีสมรรถภาพด้านการสอนในทุกด้านและสมรรถภาพโดยส่วนรวม อยู่ในเกณฑ์ค่า
ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ในด้านความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนและการ
กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน เทคนิคและรูปแบบการสอน กิจกรรมและทักษะการ
สอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
ยังได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจ และสมควรจะได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

เนื่องจากสมรรถภาพด้านการสอนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครู และเป็นปัญหาใหญ่
สำหรับนักศึกษาผู้ที่ออกไปเป็นครูในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พชรินทร์
ลาวัณยกุล พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ของนิสิตฝึกสอนคือ การตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การ
จัดกิจกรรม การเลือกวิธีสอน และการใช้อุปกรณ์¹ จิตสมร ชุมอินทรจักร ก็พบว่า ใน
ขณะฝึกสอนนิสิตประสบปัญหาค้นหาการเตรียมการสอน วิธีสอน และการจัดหาอุปกรณ์²
พุจิตต์ ลัทธิสงวน พบว่า นิสิตมีความเห็นเกี่ยวกับตัวเองว่า ไม่สามารถสอนได้ก็เท่าที่ควร³

¹พชรินทร์ ลาวัณยกุล, "ปัญหาการสอนของนิสิตฝึกสอนวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

²จิตสมร ชุมอินทรจักร, "ปัญหาและความยุ่งยากที่นิสิตฝึกสอนประสบในการฝึกสอน
ระดับชั้นมัธยมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2506).

³พุจิตต์ ลัทธิสงวน, "การสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนิสิตฝึกสอน
คณะครุศาสตร์ กับการฝึกสอน," (วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2508).

และ สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ ก็เช่นเดียวกัน พบว่า นักศึกษามีปัญหาในด้านการชกกลวิธีในการสอนที่คือ ไม่นิยมช่วยทำอุปกรณ์ มีปัญหาในการสร้างแบบทดสอบ และไม่รู้จักนำผลการสอนมาปรับปรุงการสอนของตน¹ ดังนั้น โดยสรุปจึงอาจกล่าวได้ว่า สิ่งสำคัญที่สุดซึ่งเปรียบเสมือนหัวใจของครูที่มีสมรรถภาพคือ สมรรถภาพด้านการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีสมรรถภาพด้านการสอนในเกณฑ์ต่ำนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องของกระทรวงมหาดไทยถึงมีความสำคัญของปัญหานี้ และพยายามทุกวิถีทางในการร่วมมือกันแก้ปัญหานี้ ทั้งในด้านการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการนิเทศการฝึกสอน รวมทั้งตัวนักศึกษาเองก็ต้องพยายามขวนขวายในการศึกษาเพิ่มเติมและการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีสมรรถภาพสูงขึ้น

2. จากผลการวิจัย ซึ่งพบว่า นักศึกษาฝึกสอนและนักศึกษายกเว้นฝึกสอนมีสมรรถภาพด้านการสอนไม่แตกต่างกันนั้น ทำให้เห็นว่า การที่คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนในลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่เคยเป็นหรือกำลังเป็นครูประจำการ ในระดับประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไป อย่างน้อย 1 ปี สามารถขอยกเว้นฝึกสอนได้นั้น ก็เป็นวิธีการหนึ่งในการผ่อนคลายปัญหาในการจัดการฝึกสอนและการนิเทศการฝึกสอน แต่ในขณะที่เกี่ยวกับที่ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพด้านการสอนของนักศึกษา

¹ สาลีทิพย์ ศรีสุทธิ, "ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท วิทยาลัยครูยะลา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2516).

ทั้งสองกลุ่มโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และสมรรถภาพโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ จึงเป็นที่
 นึกคิดว่า การแก้ปัญหาโดยวิธีการเช่นนี้ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ควร
 จะยังคงดำเนินต่อไปหรือควรได้รับการทบทวนแก้ไขในลักษณะใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้นำผู้ศึกษาเฉพาะสมรรถภาพด้านการสอนที่เกี่ยวข้อง
 กับการสอน ความเข้าใจเท่านั้น การศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไป จึงควรศึกษาสมรรถ-
 ภาพด้านการสอนโดยการสังเกตจากพฤติกรรมการสอนในสถานการณ์จริง เพื่อเปรียบเทียบ
 กันว่า สมรรถภาพในด้านการปฏิบัติการสอนของนักศึกษาฝึกสอนกับนักศึกษายกเว้นฝึกสอน มี
 สมรรถภาพแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการประเมินผลสมรรถภาพด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย เพื่อให้ครอบคลุม
 สมรรถภาพทั่วไปของครูทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านวิชาการ ด้านการบริหาร และด้านมนุษย-
 สัมพันธ์ เป็นต้น ตลอดจนการศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพของนักศึกษาแต่ละวิชาเอก หรือ
 เปรียบเทียบกับสมรรถภาพของนักศึกษาในสถาบันผลิตครูอื่น ๆ